

स्कुलबाट बाहरिँद्वु साक् षरताः घरमा सकाइका लागिसहयोगी वचारहरू

जब बच्चाहरू स्कुलमाँकैतन, यो अत् यन्तै महत् वपूर्ण हुन्छ कउनीहरू अझै पनपिढ्ने र लेख्ने सीपको अभ्यास गरी राखुन, जसले गर्दा उनीहरू टर् याकमा रहन्छन् र स्कुल पुनः सञ्चालनँद्वु सकाइका लागितयार हुन्छन्। साक् षरता सीपले बच्चाहरूलाई आफ्नो वरपिरीका संसारलाई राम्ररी बुझ्न र सम्वाद गर्न मद्दत गर्दछ, जसले उनीहरूलाई स्कुलमा र आफ्नो जीवनमा सफलता प्राप्त गर्न सहयोग गर्दछ। अभभावक र हेरचाहकर्ताले बच्चाहरूलाई सरल र रमाइलो गतविधिको माध्यमबाट साक् षरता निर्माण गर्न प्रोत्साहित गर्न सक्छन्। घरमा गरिने साक् षरता बच्चाहरूलाई रचनात्मक हुन प्रोत्साहित गर्ने अवसर हो, चाहे त्यो उनहिरुले कतिब पढेर, कला परियोजना गरेर, खेल खेलेर, फिल्मा बनाएर वा परिवार र साथीहरूसँग कथा सुनेर होस्।

1 कथा बनाउनका लागिडाईस घुमाउनुहोस्

2 राइमडि र शब्द चुनौतीहरू

3 आफ्नै कथा भन्नुहोस्

4 आफ्नो स्वयंको कथा बनाउनुहोस्

यस सुझाबहरुको पर्चाले घरमा साक् षरताको समर्थनका लागिचारवटा व्यावहारिक वचार प्रदान गर्दछ। यी प्रत्येक वचारः

» के बच्चा-नरिदेशति छन् र अभभावक वा हेरचाहकर्ताका लागिधेरै कामको आवश्यकता छैन?

» बच्चाहरूलाई आफ्नो रूचिअन्वेषण गर्नका लागिप्रोत्साहन गर्छ

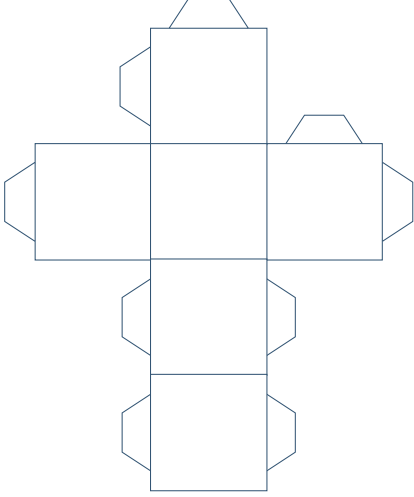
» वभिन्न दनिमा वभिन्न वषियहरू प्रयोग गरेर दोहोर्याउन सकनिछ

» कम छ - वा कुनै प्रवधिछैन

» यदतिपाईसँग स्मार्टफोन वा कम्प्युटरको फँदुछ, भने अतरिकित्त नशिल्क स्रोतका लागिविकल्पकि लडिंक प्रदान गर्दछ

1 कथा बनाउनका लागि डाईस घुमाउनुहोस्

चरण १: डाईस बनाउनुहोस्! तपाईंको बच्चा ले कागजबाट एउटा क्यूब बनाएर स्टोरी डाईस बनाउन सक्छ। क्यूबमा ट्याप गर्नु अघि (कागज अझै सम्मँट्टैमा), आफ्नो बच्चा लाई एउटा भिन्न चित्र बनाउनका लागि भिन्न नुहोस्, उदाहरणका लागि, प्रत्येक वर्गमा एउटा वस्तु, जनावर, मनपर्ने खाना। त्यसपछि, क्यूब बनाउनका लागि किनारालाई एक साथ ट्याप गर्नुहोस्। कथाका अत्यधिक विकल्पका लागि एकभन्दा बढी डाईस बनाउनुहोस्!

चरण २: कथा बनाउनुहोस्! डाईसलाई घुमाउनुहोस् र कुन तस्वरि आउँछ हेर्नुहोस्। आफ्नो कथा सुरु गर्नका लागि केही वाक्य लेख्नुहोस् र चित्र बनाउनुहोस्। त्यसपछि आफ्नो कथामा जोड्नका लागि डाईसलाई पुनः घुमाउनुहोस्। डाईसमा आउने कल्पनाहरूको बीचमा रमाईलो सम्बन्धहरू कसरी बनाउने भन्ने बारे सोच्नुहोस्।

कथाको भागहरू जोड्नका लागि सुरुवात, मध्य र अन्त सर्जना गर्न बारेमा सोच्नुहोस्

- » कथा कसरी सुरु हुन्छ? “एक समयमा ...”
- » कथा कसरी अगाडि बढिरहेको हुन्छ? “र त्यसपछि ...”
- » कथा कसरी समाप्त हुन्छ? “समाप्त।”

वकिल्प १: खाली कार्डबोर्ड बाक्सहरू प्रयोग गरेर ठुलो बनाउनुहोस्! बाक्सको प्रत्येक सतहमा एउटा चित्र बनाउनुहोस् वा टाँस्नुहोस् र त्यसपछि माथि देखित लसम्मको कथा पढ्नका लागि बाक्सको बाहिर एउटा टावर बनाउनुहोस्

वकिल्प २: डाईस घुमाएर र कथा लेखसिके पछि, यसलाई प्रदर्शनमा गर्नुहोस्! तपाईंको बच्चा तपाईंलाई वा तपाईंको घरको श्रोतालाई कथा पुनः सुनाउन सक्छ वा आफ्नो कथाको एउटा होम भडियो बनाउन सक्छन्।

2 राइमडि र शब्द चुनौतीहरू

आफ्नो बच्चाका लागि साक्षरतामा आधारित चुनौतीहरूबाट साक्षरतालाई रमाइलो बनाउनुहोस्। उदाहरणका लागि:

अनुप्रास तब हुन्छ जब शब्दहरू एउटै ध्वनिबाट शुरु हुन्छ - जस्तै “स्निकी” र “स्नेक”। आफ्नो बच्चाका लागि चुनौती दिनुहोस्:

स्तर १: एउटा नशित ध्वनि (अक्षर) बाट शुरु हुने धेरै शब्दहरू लिएर आउं।

स्तर २: यस्ता वाक्यहरू लेख्नुहोस् जहाँ प्रत्येक शब्द एउटै ध्वनि (अक्षर) बाट शुरु हुन्छ।

अतिरिक्त चुनौतीका लागि, एउटा समय निर्धारण गर्नुहोस् - जबसम्म तपाईं चाहनुहुन्छ, तबसम्म वा जतिसाँडो हुन सक्छ - र हेर्नुहोस् कि उनीहरूले आफ्नै रेकर्ड सुधार गरिरहेका छन्। प्रत्येक दिन फरक ध्वनिमा ध्यान केन्द्रित गरेर वर्णमालाको माध्यमले आफ्नो शब्द बताउनुहोस्!

जब शब्दहरू एउटै ध्वनिमा समाप्त हुन्छन्, त्यसलाई राइमडि भनिन्छ - जस्तै “ब्लू” र “सु”। बच्चाहरूले आफ्नै राइम लिएर पढ्न आउन सक्छन्!

स्तर १: एउटा शब्द छान्नुहोस् - वा आफ्नो बच्चाका लागि एउटा शब्द छान्न लगाउनुहोस् - र त्यसपछि उनीहरूलाई त्यस शब्दसँग राइम मिल्ने सकेसम्म बढिभन्दा बढी शब्द खोज्न भन्नुहोस्।

स्तर २: ती राइमडि शब्दहरूको सूचीको आधारमा एउटा कविता, गीत वा रयाप लेख्नुहोस्!

यस प्रकारको थप विचारका लागि www.ReadingRockets.org मा हेर्नुहोस्। रडिडि रकेट्स बच्चाहरूलाई पढाउनमा मद्दत गर्नका लागि विचार, ११ भाषामा अभिवाकलाई सुझाव प्रदान गर्दछ, र पब्लिस तथा युट्युबमा भएका स्रोतहरू जडान गर्छ।

3 आफ् नै कथा भन्नुहोस्

बच्चाहरू पत्राकृतिक रुपमा नै कथावाचक हुन र आफ्नो वचन र कथाहरू साझा गर्न मन पराउँछन् । आफ्नो बच्चालाई उनीहरूले माया गर्ने वा रुची राख्ने कुनै चर्चित बारेमा कथा सुनाउन भन्नुहोस् - यो उनीहरूको परिवार, छमिक, वा कुनै यस्तो वषियको बारेमा हुन सक्छ जसको बारेमा जान्ने उनहरूि बढी उत्सुक हुन्छन् ।

सर्वप्रथम, तपाईंको बच्चालाई आफ्नो कथाका लागि प्रेरणाको स्रोत खोज्न प्रोत्साहित गर्नुहोस् । उदाहरणका लागि, यो एउटा फोटो, पत्रिकाको चित्र, आफ्नो घरको कुनै वस्तु, वा झ्याल बाहिरको कुनै दृश्य हुन सक्छ ।

त्यसपछि, आफ्नो बच्चालाई सोध्नुहोस् :

- » कथाका वचनहरूलाई मन्थन गर्न
- » शब्द र/वा चित्रमा कथाको योजना बनाउन
- » आफूलाई कथा सुनाउन!

वकिल्प १: कथाका लागि किमकिस् पुस्तक बनाउनुहोस्

वकिल्प २: आफ्नो फोन वा ट्याबलेटमा कथाका लागि एउटा फलिमि बनाउनुहोस्

आफ्नो बच्चालाई यस बारेमा सोच्न भन्नुहोस् :

पात्र:

- » यो कथा कसको हो?
- » कथामा अरू को को छन्?
- » उनीहरू कस्ता देखिन्छन्?

सेटिङ्ग:

- » यो कथा कहाँ हुन्छ?
- » यो कहिले हुन्छ?

प्लट:

- » कथाको शुरुआत, मध्य र अन्त्यमा के हुन्छ?

थप जानकारीका लागि, www.readwritethink.org ले भेरजिन फाउन्डेसनको सहयोगमा अन्तरराष्ट्रिय साक्षरता संघ र अंग्रेजी शिक्षक राष्ट्रिय परिषद् बीच साझेदारीको माध्यमले शिक्षक र परिवारलाई नशुल्क पढ्न र भाषा कलाका सामग्री प्रदान गर्दछ ।

4 आफ् नो स् वयंको कथा बनाउनुहोस्

बच्चाहरू हरेक क्षण कुनै कथा, लेख वा पुस्तक पढ्दा मुख्य वचिार पहचान गर्ने वा प्रकृषेपण गर्ने जस्ता बुझाइ संबन्धसिीपको अभ्यास गर्दछन्।

तपाईंको बच्चालाई आफ्नो रूचीको एउटा कथा वा लेख छान्नका लागि भन्नुहोस्। जसरी तपाईं आफ्नो बच्चासँगै पढिाखिनु भएको छ - वा जसरी तपाईंको बच्चा स्वतन्त्ररूपले पढिाहेको हुन्छ - उसलाई बचिमा रोकनुहोस् र सोध्नुहोस्:

मुख्य वचिार:

तमिलिाई यो कथा केको बारेमा छ जस्तो लाग्छ?

भवषियवाणी गर्नु:

तमिलिाई अगाडि के हुनेवाला छ जस्तो लाग्छ?

त्यसपछि, रचनात्मक हुनुहोस् र आफ्नो बच्चाको कथाको बारेमा सुनाउनका लागि भन्नहोस्!

थप वचिार र नःशुल्क कथा तथा पुस्तकहरूसम्म पहुँचका लागि:

बार्बरा बुस फाउन्डेसन फर फ्यामिली लटिरेसीको कार्यक्रम, स्टोरी मेन्टर समापढाइको स्तरमा बच्चाहरूका लागि कतिाबहरूको नःशुल्क पुस्तकालय र अभिावका लागि गृह मार्गनरिदेशनहरू (<https://storymentors.org>) छन्।

हार्वर्ड विश्वविद्यालयमा वकिसति READS कार्यक्रममा, परिवारहरूलाई उपयोग गर्न डिजिाइन गरएका नःशुल्क पठन गतिविधिहरू छन् (www.readslab.org)।

स्टोरीलाइन अनलाइनले बच्चाका पुस्तकहरू अभिाताहरूले ठूलो स्वरले पढिाहेको नःशुल्क भडियिाहरू क्वापसन सहति स्ट्रिमि गर्दछन्, जसले गर्दा बच्चाहरू पढ्न सक्दछन्। (www.storylineonline.net)।

साकषरताका लागि एकजुट (www.uniteforliteracy.com) मा सबै स्तरका बच्चाहरूका लागि विभिन्न वषियमा पुस्तकहरू छन्। बच्चाहरूले पुस्तकसँगै पढ्न सक्दछन् कनिकी अङ्ग्रेजी, स्पेनिस, अरबी, चनिय्रिागालोग, सोमाली र अन्य भाषाहरूमा यो ठूलो स्वरले पढिएको छन्।

तपाईं स्पेनिस र चनिय्रिा भाषामा श्रव्यमा (<https://stories.audible.com/start-listen>) अधिक कथाहरू र पुस्तकहरू सुन्न सक्नुहुन्छ।